

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ, АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Елица Петрова Петрова – Павлова, Институт по рибни ресурси – Варна

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност /научно направление, научна област/ "Рибовъдство, рибно стопанство и промишлен риболов, професионално направление 6.3., Животновъдство, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина в АФ при ТРУ.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра/факултет на ТРУ в ДВ бр. 54/15.07.2016 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2989/25.11.2016 г на Ректора на ТрУ.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Кандидатът по конкурса е роден на 22.01.1979 г. в гр. Стара Загора. Висшето си образование завършва в Тракийски Университет – Стара Загора, съответно за бакалавър през 2000 г. със специалност „Екология и опазване на околната среда, а за магистър защитава магистърска теза „Екологично производство на риба и патици“ през 2002г. През 2013 г. защитава дисертация за ОНС „доктор“ в научна специалност "Рибовъдство, рибно стопанство и промишлен риболов" отново в Тракийски Университет – Стара Загора на тема: „Отглеждане на руска есетра (*Acipenser gueldenstaedtii* Brandt) при различна гъстота на посадката в рециркулационна система“. През периода 2006-2011 г е хоноруван преподавател към катедра „Биология и аквакултури“ и провежда практически упражнения със студенти. Паралелно той работи и към Изпълнителната Агенция по рибарство и аквакултури, ИАРА като главен експерт (2009-2010 г) и главен инспектор (2010-2015 г), от 2015 г. е назначен за зам. изпълнителен директор на ИАРА с ресори: "Европейски фонд за рибарство" и "Управление на рибарството и опазване на рибните ресурси".

Кариерното развитие на гл.ас. д-р Г. Николов е тясно свързано с Тракийския Университет и специалността „Рибовъдство, рибно стопанство и промишлен

риболов", като доказателство за качествата му като специалист в областта е и работата му като зам. изпълнителен директор на Агенцията по рибарство и аквакултури.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатът отговаря на изискванията за получаване на академична длъжност „доцент“. Критериите за оценяване са изпълнени, като някои от тях са дори по-високи. Например по критерий учебна работа – аудиторни и извънаудиторни занятия съгласно норматива по КТД – при норматив от 30 часа, кандидатът има 231 (+201) часа, както и Работа със студенти и докторанти - при изискване от 8 студенти (защитили дипломанти) има 25(+17).

4. Оценка на учебно - преподавателската дейност

Учебно-преподавателската дейност на кандидата заема значителен дял в цялостната му работа и е неразривно свързана с научните му интереси. Дисциплините, в които осъществява тази дейност са в следните направления: „Рибовъдство” – спец. „Зооинженерство”, Екология на хидробионти и аквакултура” – спец. „Екология и опазване на околната среда”, ”Технологии в сладководната аквакултура” – спец. ”Рибовъдство и аквакултура”, ”Законодателство в аквакултурата и риболова”, ”Спортен риболов”, ”Промислен риболов”, ”Риболовен туризъм”, ”Акваристика”, ”Водна ентомология”, ”Стопанско значими хидробионти” „Аквакултура и мениджмънт на рекреачната дейност” - ”Рибовъдство и аквакултура”.

Съвтор е в едно ръководство „Болести, профилактика, хидробионти”, както и разработени три учебни програми - Акваристика, Промислен риболов и Спортен риболов. Гл. ас. д-р Галин Николов е ръководител на осем дипломанта успешно защитили за степен магистър и 17 за бакалавър.

Гл.ас. д-р Николов е със значителен преподавателски опит, както лекторски така и практически при провеждане на упражнения. Водените от него лекции и упражнения са на съвременно ниво и допринасят за придобиване на практически и приложими знания от студентите.

5. Характеристика на представените научни трудове/ публикации и научно-изследователска дейност

Научните изследвания на кандидата са насочени в областта на рибарството и устойчиво управление на аквакултурите, качеството на продуктите от рибовъдството и промишления риболов, хидробиологични и морфометрични изследвания на рибите.

Научните трудове на гл.ас.д-р Галин Николов включват общо 43 заглавия, от които 38 подлежат на оценка в конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“. Научните трудове, свързани с конкурса са отпечатани, както следва: в международни издания 15 и 2 публикации с импакт фактор - 1 бр. в Sylwan (№ 42), IF=0.110 и 1 бр. в The Journal of Environmental Protection and Ecology, IF=0. 838 (№43). В 11 статии е водещ автор и има 1 самостоятелна публикация.

Броят на публикациите в български списания на английски език с международен издателски борд е 12: 4 бр. в Agricultural Science and Technology (32, 33, 36, 40); 3 бр. в Trakia Journal of Science (24, 25, 28); 2 бр. в Journal of Mountain Agriculture on the Balkans (1, 17); 1 бр. в Ecologia Balkanica (29); 1 бр. в J. BioSci. Biotech (34), 1 бр. в Bulgarian Journal of Agricultural Science (3). В български списания, на български или английски език общо 11 бр. статии, от които 9 бр. в Животновъдни науки (№№ 2, 4, 5, 8, 10,13, 20, 23, 26); 2 бр., в Екология и бъдеще (№ 6, 7).

Работата на гл.ас. д-р Николов в областта на съвременната аквакултура и качество на продуктите от аквакултури по научни трудове може да се разпредели, както следва: *Устойчива аквакултура* - Размножаване на различни видове риби, (трудове №№ 2, 3, 4, 5, 8), *Хранене на риби*, (трудове №№11, 13, 17, 20, 23, 26, 31, 34, 35, 40), *Влияние на гъстотата на посадката*, (труд №15, 30), *Математически модели и икономика* (трудове № №1, 9, 10, 12, 13, 24, 28, 30); *Качество на продуктите от аквакултура* -Контрол върху аквакултурни продукти, (трудове №№16, 32, 42), *Състав и качество на месото*, (трудове № 14, 24, 25, 37); Кандидатът има 36 цитирания.

От представените трудове за заемане на академичната длъжност „Доцент“, в реферирани издания са публикувани 33 бр., както следва: 10 бр. в Животновъдни науки: CABI; FAO: AGRIS; 4 бр. в Agricultural Science and Technology: CABI; FAO: AGRIS; 3 бр. в Trakia Journal of Science: CABI; EBSCO Publishing; FAO: AGRIS; 3 бр. в

Journal of Mountain Agriculture on the Balkans: CABI; FAO: AGRIS; 2 бр. в Екология и бъдеще: CABI; FAO: AGRIS; 1 бр. в Bulgarian Journal of Agricultural Science: CABI; eLibrary.ru; FAO: AGRIS; SCOPUS; Thomson Reuters: Web of Science /JCR.; 1 бр. в Икономика и управление на селското стопанство: CABI; FAO: AGRIS, 1 бр. в Ecologia Balkanica: CABI; Google Scholar -BETA; Electronic Journal Library; Open Academic Journals Index (OAJI.net); SCIRUS; 1 бр. в J. BioSci. Biotech: CAB Abstracts, EBSCO, Zoological Record.

Изследователската работа на кандидата включва участие в 7 научно-изследователски проекта, ръководство на два проекта и участие в 6 национални научни форуми, 4 с международно участие и 9 международни.

Г. Николов членува в редица консултативни съвети, комитети, асоциации, сред които: Съучредител на националната камара на рибопроизводителите в България; Акредитиран член на националната асоциация на рибопроизводителите, член на комитета по наблюдение на програмата за морско дело и рибарство, член на консултативен съвет по оперативна програма за развитие на сектор рибарство и др., което доказва експертните му качества даващи възможност за участието му в решаване на практически въпроси в областта на рибарството и аквакултурите.

6. Синтезирана оценка на научните и научно-приложни приноси на кандидата

Развитието на аквакултурите и качеството на продуктите от аквакултури трябва да бъде в съответствие с европейските и национални приоритети, залегнали в редица програмни стратегически документи, както и на базата на световните тенденции в областта на рибарството и аквакултурите. В резултат от цялостната научно-изследователска дейност на гл. ас. д-р Г. Николов са изведени важни приноси, които могат да се структурират в няколко основни направления:

Направление 1 Устойчива аквакултура - Размножаване на различни видове риби, Хранене на риби, Влияние на гъстотата на посадката, Математически модели и икономика

Установено е влиянието на някои активационни среди и сперморазредители върху активността и оплодителната способност на сперматозоиди от различни видове риби в процеса на изкуственото им размножаване. Изкуственото осеменяване на хайвер от бял амур, щука, каракуда извършващо се с помощта на екстрадера ВКА-3 в комплект със спермоактивационна среда ВКА-2 гарантира високи репродуктивни резултати **(Оригинален принос с практическа насоченост - научни трудове № 2, 3, 4, 5, 8).**

Проучено е влиянието на хранителната добавка - Vitasil® върху растежните показатели, на шаран. Установено е, че добавката на Vitasil® във фуража, в доза 5%, води до увеличаване на растежните способности и намаляване на смъртността при шаран **(Оригинален методологичен принос с научно-приложен характер - научни трудове № 35, 31).**

Разработен е математически модел за за оптимизиране на схемите на хранене и улов на култивираните риби. Прилагането на оптимизирана схема за хранене, позволява съкращаване на периода за отглеждане на руска есетра и шаран до консумативен размер и води до повишаване на икономическата ефективност в рибовъдните ферми. Определени са траекториите на контролните променливи на продукцията и печалбата във времето **(Оригинален методологичен принос с научно-приложен характер - научни трудове № 1, 9, 10, 12, 13, 24, 28, 30).**

Установено е влиянието на съдържанието на биофлавоиди и мананолигозахариди в гранулиран фураж, върху растежа на дъгова пъстърва и шаран отглеждани в рециркуляционна система. Резултатите показват, че биофлавоидите са ефективни за намаляване на смъртността и при двата вида риби и подобряват растежните способности на пъстървите, но не влияят при шаран. Оптимизиране схемата за хранене с прилагането на хранителни добавки, не оказва положително влияние върху икономическата ефективност **(Потвърдителен принос с практическо приложение трудове № 17, 20, 23, 26).**

Установено е влиянието на съдържанието на суров протеин в хранителни смеси за шаран отглеждан в рециркуляционна система. Получените резултати показват, че интензивността на растеж при зарибителен материал от шаран, отглеждан в рециркуляционна система не показва положителна корелация, с повишаване съдържанието на суров протеин в изхранваните фуражи. Може да се приеме, че не е

необходимо да бъдат използвани високобелтъчни фуражи за угодяване тъй като те повишават разходите за получаване на единица прираст. **(Потвърдителен принос с практическо приложение трудове № 11).**

Изследвано е влиянието на гъстотата на посадката при отглеждане на руска есетра в рециркулационна система върху хидрохимичния режим и брутния доход. Анализа на данните за хидрохимичните показатели при отглеждане на руска есетра в рециркулационна система, показва че с увеличаване на гъстотата на посадка условията на живот се влошават. Оптимизирането на гъстота на посадката за руската есетра в рециркулационна система води до намаляване на разходите и увеличаване на печалбите в стопанството. **(Потвърдителен принос с практическо приложение трудове № 15, 30).**

Направление 2 Качество на продуктите от аквакултура - Контрол върху аквакултурни продукти, Състав и качество на месото

Разработен е модел за самоконтрол и въвеждане на Добри производствени практики /ДПП/ в аквакултурата, позволяващ на производителите и търговците на риба да предприемат всички необходими мерки за намаляване/елиминиране на рисковете от замърсяване на храните и вземане на адекватни мерки за превенция и контрол. **(Оригинален принос с практическа насоченост - научни трудове № 16,32)**

Установено е при сравнителен анализ хранителния състав и стойностите на месо от дъгова пъстърва и шаран с това от други видове животни. При съпоставянето на месото от риба с телешко, свинско, агнешко, пуешко и пилешко се отчита по-високо съдържание на белтъчини и витамин А. Рибния протеин е с голяма биологична стойност, поради високия процент на незаменими аминокиселини, подобно на мляко, яйца и телешко месо.

Проведените сравнителни анализи върху химичния състав на месо от риби и други видове животни има практическо приложение и могат да бъдат използвани в изследователски институции, от специалисти по хранене, диетолози и в рибната индустрия. Получените данни показват, че месото риби е препоръчително за консумация от човек, поради ниско съдържание на мазнини и калории, и висок

процент на протеин и минерални вещества. *(Потвърдителен принос с практическо приложение трудове № 14, 24, 25)*

5. Основни критични бележки и препоръки

Като препоръка за бъдещото развитие на кандидата е засилване на участието му в научно-изследователски проекти в областта на иновативните технологии за аквакултури и устойчив растеж в рибарството и аквакултурите в условията на икономическите дейности в моретата и океаните.

6. Заключение

Представените материали от кандидата показват, че изпълнява критериите посочени в Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАС и Правилника за развитие на академичния състав на ТрУ Стара Загора. Участието на Г. Николов в редица изследователски проекти, брой научни публикации, цитиранията и приноси, както и практическата работа в ИАРА, МЗХ показват, че е изграден специалист и преподавател. Натрупания опит през годините е допринесъл за постигане на сериозни резултати за развитието на аквакултурите и рибовъдството в България. **Като имам предвид цялостната работа на кандидата, предлагам на Уважаемото научно жури гл.ас.д-р Галин Николов да бъде избран за академична длъжност „доцент” по научна специалност “Рибовъдство, рибно стопанство и промишлен риболов” 6.3. Животновъдство, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина.**

07.01.2017 г.
гр. Варна

Подпис: